

Aan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Directoraat-generaal Agro
Directie Plantaardige Agroketens
en Voedselkwaliteit

Auteur

TER BESLISSING

Datum

11 november 2025

Kenmerk

DGA-PAV / 102390732

RT 0000123848

Kopie aan

Bijlage(n)

2

nota
TER BESLISSING

Publicatie CBS-monitor fosfaat- en stikstofexcretie
- derde voortgangsrapportage 2025

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op 20 november 2025 zal het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) de Monitor fosfaat- en stikstofexcretie in dierlijke mest derde kwartaal 2025 publiceren. Het verzoek van de Kamer¹ is om in de brief waarmee de Kamer geïnformeerd over deze publicatie ook in te gaan op de meest actuele inschatting van deelname aan Lbv en Lbv-plus en het effect daarvan op de mestproductie. Tijdens de behandeling van de wet tot wijziging van de Meststoffenwet in verband met de maximale mestproductie op 12 november 2024 heeft u toegezegd² de Eerste Kamer te informeren over de voortgang in de ontwikkeling van de mestproductie.

Geadviseerd besluit

U kunt beide Kamerbrieven ondertekenen.

Kernpunten

- Uit de derde kwartaalrapportage 2025 blijkt dat het CBS verwacht dat in 2025:
 - de mestproductie van de Nederlandse veestapel hoger (+4,1%) zal zijn dan het nationaal fosfaatproductieplafond (135 mln kilogram) en lager (-2,7%) dan het nationaal stikstofproductieplafond (440,0 mln kilogram);
 - het gehalte aan ruweiwit (RE) in het melkveevoerrantsoen met 157 gram RE per kg droge stof lager uitkomt dan het met convenantpartners afgesproken streefdoel van 160 gr RE/kg ds voor 2025.
- De verwachting van het CBS berust voor een deel op voorlopige cijfers over de omvang van de veestapel en de hoeveelheden en de samenstelling van

¹ Motie Vedder c.s., Kamerstukken II 2025/26, 33 037, nr. 621

² T03947

ruwvoer en krachtvoer, wat betekent dat er ook in deze derde kwartaalrapportage 2025 sprake is van een mate van onzekerheid in de prognose van het CBS.

- Uit gegevens van RVO blijkt dat in het kader van Lbv en Lbv-plus op 29 oktober 2025 1.039 verleningsbeschikkingen³ geregistreerd stonden, waarvan 1.023 veehouders (ruim 98%) de modelovereenkomst hebben ondertekend en een eerste subsidievoorschot hebben ontvangen.
- Als alle veehouders met een verleningsbeschikking het bedrijf daadwerkelijk beëindigen komt het potentiële effect op de nationale mestproductie uit op een vermindering van 10,7 miljoen kilogram fosfaat en 29,4 miljoen kilogram stikstof.
- Reflecterend op het gegeven dat ruim 98% van de veehouders met een verleningsbeschikking de modelovereenkomst ondertekend heeft en een eerste subsidievoorschot heeft ontvangen, is het realistischer om uit te gaan van een scenario met een deelnamepercentage van 90%.
- De inschatting is dat, uitgaande van het 90%-scenario, ook op termijn het nationale fosfaatproductieplafond (+2,1 mln kilogram) en het sectorale fosfaatproductieplafond voor melkvee (+2,9 mln kilogram) overschreden zullen worden.
- De inschatting is verder dat in het 90%-scenario op termijn de overige mestproductieplafonds, nationaal en sectoraal, niet overschreden zullen worden.

Toelichting

- Op verzoek van LVVN stelt het CBS aan het einde van ieder kwartaal een berekening samen van de verwachte fosfaat- en stikstofexcretie van de Nederlandse veestapel, daarbij gebruikmakend van de op dat moment beschikbare gegevens over de omvang van de veestapel, de productiegegevens van de veestapel en de samenstelling van het krachtvoer en ruwvoer.
- De verwachte fosfaat- en stikstofexcretie wordt afgezet tegen het nationale mestproductieplafond en de sectorale mestproductieplafonds, zodat duidelijk wordt of een overschrijding van de plafonds dreigt en zo nodig (aanvullende) maatregelen getroffen moeten worden.
- De verwachting van het CBS berust ook in deze derde kwartaalrapportage voor een deel op voorlopige cijfers over de omvang van de veestapel en de hoeveelheden en de samenstelling van ruwvoer en krachtvoer. Voor de omvang van de veestapel baseert het CBS zich voor melkvee op de I&R-gegevens van 1 oktober 2025 en voor varkens, pluimvee en overige diersoorten op de voorlopige Landbouwtelling 2025.
- Uit de derde kwartaalrapportage 2025 blijkt dat het CBS verwacht dat de excretie door de Nederlandse veestapel in 2025 voor wat betreft fosfaat boven (+4,1%) en voor wat betreft stikstof onder (-2,7%) het nationale mestproductieplafond uitkomt.

³ Betreft het aantal subsidieverleningen dat op 29 oktober 2025 actief is, dus niet zijn ingetrokken.

- Met de melkveesector is in het kader van de stikstofproblematiek afgesproken om op sectorniveau ernaar te streven het gehalte aan ruw eiwit (RE) in het melkveevoerrantsoen niet hoger te laten zijn dan 160 gr RE/kg droge stof. In februari van 2025 is een convenant opgesteld en ondertekend door partijen in de zuivelketen. De convenantpartners hebben zich verbonden aan het doel om het gemiddeld ruweiwitgehalte van het melkveevoerrantsoen te verlagen naar maximaal 160 gr RE/kg droge stof in 2025 en maximaal 158 gr RE/kg droge stof in 2026.
- Uit de derde kwartaalrapportage 2025 blijkt dat het CBS verwacht dat het RE-gehalte in het melkveevoerrantsoen uitkomt op 157 gr RE/kg droge stof.